

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Reverendi Dom. D.|| Leonardi || Rvbeni SS. Theolo-||giae
Licentiati Abbatis || Ordinis D. Benedicti Mo-||nasterij
Sanctorum Apostolorum Petri & || Pauli Abdinckouensis,
in ciuitate || ...**

Ruben, Leonhard

Padibornae, 600 [i.e. 1600]

VD16 R 3400

Cap. XVI. Falsos prophetas esse Idololatrias, illusores, & irrisores.

[urn:nbn:de:bvb:12-bsb10194563-1](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bvb:12-bsb10194563-1)

CAPVT XVI.

FALSOS PROPHETAS
esse idololatrias, illusores, &
irrifores.

PRIMVM est in hoc capite, falsos prophetas esse Idololatrias, de quo minimè dubium. Id enim apertè docet D. Augustinus tom. 8. in psal. 80. his verbis. *Multi heretici*, inquit, (idem iudicium est de falsis prophetis) *cum paganis alios, & alios Deos ipsi sibi finxerunt, & eos etiam si non in templis, tamen quod est peius, in suo corde posuerunt, & falsorum ridendorumq; simulachrorum templa ipsi facti sunt. Magnam opus est intus hæc idola frangere, & locum Deo viuenti, non recenti mundare. Alludit & ad id Deut. 32. 17. Immolauerunt Damonis & non Deo, dijs quos ignorabant, noui recenteq; venerunt, quos nõ coluerunt patres eorũ. Pergit August. Omnes n. isti aliud & aliud sentiunt, alios atq; alios Deos sibi facientes, ipsamq; fidẽ falsitate variantes videntur dissentire: sed omnes a terrenis cogitationibus non recedunt. &c. Bone Deus si tot idola, quot hæreses: quoties idololatra cõsensus Lutherus, qui*

*Falsos
prophetas
esse idolo-
latrias*

tot

tot tantasq; hereses veterum heresiarcharum olim sopitas ab inferis reuocauit, qui tot haecenus inauditas superaddidit? Quas qui nescit, doctissimam illam Ederi inquisitionem Euangelicam reuoluat. Ceterum de hac re fusius egimus tribus nostris libellis 1597 typis Birckmannicis Coloniae à me in lucem editis, In quorum primo de idolorum natura, causa, poena & extirpatione tractauimus, In secundo non modo crimen idololatriæ, sed vel leuissimam eius suspicionem ab Ecclesia Romana amouimus. In tertio verò hæreticos esse idololatrias & his peiores, discurrendo per omnia veteris testamenti idola, à vitulo Moyse incipiendo vsq; ad Bel & Draconem, cuius meminit Daniel, ostendimus. In quibus quidem omnibus idolis præcipuis recensendis nullum præteriuimus, libet tamen his addere vnum, ad quod me familiaritas nimia Lutheri cum Dæmone, quam capite 3. tradidimus: & singularis sectatorum ipsius erga Dæmonum & latronum statuas deuotio, de quibus eodem capite egimus, compellit. Est autem idolum ipsius Dæmonis figura, quod orientales populi prope Calcutium nostro adhuc seculo coluerunt, & vt Ludouicus Patri-

*Idolū ip-
sius Dæ-
monis re-
ctius coli-*

capite egimus, compellit. Est autem idolum ipsius Dæmonis figura, quod orientales populi prope Calcutium nostro adhuc seculo coluerunt, & vt Ludouicus Patri-

Patricius Romanus ait Navigationum lib. 5. capite 2. directè Satanæ sacrificant. Hi etiam in suis templis simulachrum formidabile supplices adorant. Est autem hoc simulachrum quatuor insigne cornibus, hians ore vastissimo, naso deformi, toruis luminibus, minaci & truculento vultu, hamatis digitis vncorum & harpagonum instar, flammis emicantibus vndequaque rutilans; ita vt haud sit dissimile descriptioni Behemot & Leuiathan Iob 40. & 41. capitibus. Idolum hoc sacerdotes ipsorum singulis diebus aqua rosacea aspergunt, & varijs odorem facrificijsque placant. Nihilominus tamen hi non tam familiaritate ducti Dæmonis, quam maximam cum Luthero intercessisse superius ostendimus, id agunt. quàm alio iustiore, quamuis minimè probabili fine. Deum enim optimum maximum cæli terræq; potissimum architectum, & præcipuum auctorem confitentur gentes illæ Orientis & Calecutianæ. Satanam verò ideo venerantur, quia sibi persuadent & credunt à Deo illi vicariam operam iudicandi orbis delegatam, factamq; potestatem, vt vnicuiq; pro benè aut malè factis debitam mercedem referat. Isti ergò eum

tur ab Orientalibus, quam a falsis nostris prophetis.

*Lutherus**Lutherus**Calecu-
tianis Ido-
lolatris
longè de-
torior.**Deus in-
stus in-
dex*

tenebrarum principem istis cæcellis à Deo inclusum credunt, vt vnicuique operum meritum reddat. Lutherum his longè esse deteriorem quis est qui ambigat? Fingit enim ipse Deum hoc idolo longe tetriorem & peiorem, & animis suorum imprimit nequiores, non minus scilicet iustis, quam iniustis: bonis, quam improbis, formidabilem. Depingit inquam in animo Deum Opt. Max. absq; vlla operum vel piorum, vel impiorum consideratione omnia agere, nihil æqua sapientiæ, & iudicij sui trutina & lance metiri: cælum tam improbis, & in scelere obfirmatis, quam sanctissimis quibusuis hominibus, dum modo credant (quod & Dæmones faciunt & contremiscunt) patefacere. Hanc isti idololatræ impietatem ne Satane quidem tribuendum censuerunt. Nunquid ergò iniquitas, inquit D. Paulus Romanorum 9. 14. apud Deum nostrum? Absit. Viri cordatis audite me, inquit Eliu apud Iob 34. 10. Absit a Deo impietas & ab omnipotente iniquitas, opus enim hominis reddet ei, & iuxta vias singulorum restituat eis. Verè enim Deus non condemnabit frustra, nec omnipotens subuertet iudicium. Nunc ab idololatris ad illud veniamus.

Alterum

Alterum ergo in hoc capite est, falsos prophetas esse illusores. Hos enim vt prauidit Iudas futuros in sua epistola: Sic & S. Petrus dicit, 2. Pet. cap. 3. v. 3. *Veniunt in nouissimis diebus in deceptione illusores, iuxta proprias concupiscentias ambulantes.* De deceptione horum cap. 5. & 10. fusius egimus, de concupiscentijs cap. 8. nonnulla, & cap. 17. pluribus acturi. De illusoribus iam dicturi, de quibus & D. Iudas Thadæus epistolæ suæ vers. 18. ita loquitur. *In nouissimo tempore, inquit, veniēt illusores, secundum desideria sua ambulantes, in impietatibus. Hi sunt qui segregant semetipsos, animales, spiritū non habentes.* Quod segregent se, fœdus cum Deo & Ecclesia in itum rumpendo cap. 11. diximus: animales esse cap. 7. probauimus. Spiritu diuino quomodo afflati esse possint, qui tanta commercia cum Dæmone habent, quanta capite 3. ostendimus? Illusores autem hos esse probatur ex actionib⁹ istis, quas sacræ literæ illusoribus tribuunt, ex quibus primum est, quod hi quasi stulti illudunt peccatum, Ierem. 14. 9. sed vt inquit Isaias capit. 5. vers. 20. *Ue qui dicitis malum bonum, & bonum malum: ponentes tenebras lucem & lucem tenebras; ponentes amarum in dulce, & dulce in amarū.*

2. sunt illusores.

Illusorum
varia genera.

I. illudūe
peccati.

R. †

Labo-

Laborare, inquit Malachias capite 2. v. 17. fecistis Dominum in sermonibus vestris & dixistis, In quo cum fecimus laborare? In eo quod dicis, omnis qui facit malum, bonus est in conspectu Domini, & tales ei placent, aut certe ubi est Deus iudicij? Similia penè cap. 3. 14. idem propheta. His illusionibus omnium eorum scripta vitaq; redundant.

Hinc, quod secundum est, quasi percutiunt fœdus cum morte, vt Isai. cap. 28. 14. tradit. *Audite*, inquit Dominus, viri illulsores, qui dominamini super populum meum qui est in Hierusalem. Dixistis enim, percussimus fœdus cum morte, & cum inferno fecimus pactum. Flagellum inundans cum transierit, non veniet super nos: quia posuimus mendacium spem nostram, & mendacio protecti sumus. Potuitne fœdus habuisse cum Diabolo, qui vt capite 3. dixi, disputanti Diabolo se victum dedit, qui sapius & propius Satanæ cõdormiuit, quàm suæ Catharinæ incestuosæ coniugi: qui nobilis cuiusdam matronæ puellam pulcherrimã per caput arreptam in gyrum circumducens, vt eius mensalia colloquia testantur: Quam iucundum, inquit, est, cum huiusmodi angelis in infernũ descendere? Pergo ad id quod tertium est, illusorum esse, nolle

percutiunt fœdus cum morte & inferno.

Lutherus quam libenter, & cum quibus iret ad infer-

nolle audire arguentes. Hic antithesin sapientum & illusorum ponens Sapiens Prou. 13. 1. *Filius, inquit, sapiens, doctrina patris: qui autem illusor est, nō audit cūm arguitur.* Quoties Lutherum arguerunt Clemens septimus & Leo decimus, & Ecclesiarum antistites alij? Quoties etiam minis intentatis idem præstiterunt Inuictissimi Romani Imperij Imperatores Carolus V. & Ferdinandus & Maximilianus II.? Quoties Ecclesię Catholicę Doctores? quoties seculares Principes? Sed quā gratiam præstiterit, quin potius contumeliam pijs aliorum monitis reddiderit, id satis superq; capite 9. per omnes Ecclesię Catholicę ordines deduximus. Atq; hac in re eos in stultorum numero esse, ex capite 15. v. 5. Prouerb. patet. *Stultus, inquit, irridet disciplinam patris sui; qui autem custodit increpationes, astutior fiet.*

Quartò illusores sunt, quia Deum ip- 4. *illu-*
sum, & superbenedictam sanctissimam *dunt De-*
Trinitatem irrident, & blasphemijs diris *um ipsū.*
illudunt. *Prodiit enim hoc periculosissimo*
tempore, *quasi ex adipe iniquitas eorum,* in-
quit Dauid psalm. 72. 7. *transerunt in affe-*
ctum cordis. *Cogitauerunt et locuti sunt ne-*
quitiam, *iniquitatem in excelsis locuti sunt.*

R 5

Posuerunt

*Luca
Sternber
gij & Ser
ueti blas
phemia
in S. Tri
nitatem*

*Posuerunt in celum os suum, & lingua eorum
transiit in terra.* Quanta enim illusio est
sanctissimæ Trinitatis Luca Sternbergij,
qui in oppido Morauia Sternberg publicè
docuit (vt testatur Fridericus Staphylus
in Apologia, & eius rei, cùm ibi anno 1592.
essem, memoria viguit) nomen sanctissi
mæ Trinitatis inane & superuacaneum es
se: itaq; voluit vt loco illius Ecclesiasticæ
cantionis, O veneranda Trinitas, canere
tur, ô veneranda Dei vnitas. Optat etiam
vt Demones omnes Trinitatem abducant
& asportent, & similia terrore plenissima,
vti & Seruetus Hispanus, quæ animus ex
horrescit calamo cõmittere: quo nomine
idem Seruetus noua auctoritate Caluini
anno 1553. flammis exurit. Inuisam etiã
hanc sanctissimam Trinitatem, sanctissi
mæ & ter adorandæ cum sanctissimis Se
raphinis Triadis vocem fuisse Luthero, in
de facillè quiuus eliciet, quòd hanc oratione
in suis Litanijs omiserit, Sancta Trinitas
vnus Deus miserere nobis, & testimoniũ
trium personarum in cælo Patris, Verbi &
Spiritus Sancti ex i. epistola D. Iohannis
cap. 5. penitus ex suis biblijs sustulerit. Sic
itur ad astra. Ceterum quàm grauer hanc
iniuriam & illusionem olim Deus vindi
caturus

*Lutherus
quã pa
rum af
fectus ad
S. Tri
nitatem.*

caturus sit, id ex quodam Olympio Arriano facile colligi potest. Hic enim cum Catholicis illuderet Sanctam Trinitatem profitentibus, horrenda morte consumptus interijt. Cuius rei historiam sic describit D. Iohannes Damascenus oratione 3. de sanctis imaginibus, his verbis: *Sub hoc consulatu mense Decembri eius mensis die 27. contigit formidabile & ingens miraculum, quod & auditum omnem hominum magno terrore perculit. Olympius enim quidam nomine, preside Arriana superstitionis Euthymio, cum esset in balneo palatii Helemanorum, quosdam eorum contemplatus qui lauabantur consubstantialis Trinitatis celebrantes gloriam, ait hisce prescriptis verbis. Quid enim est Trinitas, cuiam parieti non ea ascripta est? Cumque superior euasisset, sibi familiariter notis dixit. Ecce & ego Trinitatem habeo. Illi itaque rem cum reprehendissent, animis incitati eum interfeduri fuerant, nisi eos repressisset nomine Magnus quidam sanctorum Apostolorum presbyter intra muri ambitum consistens. Homo hic sane quam admirandus ac sedulus Dei cultor hisce verbis eos allocutus est, docens quia id nequaquam latere posset oculum iustitie illius cuncta cernentis, qui singula quaque decernit, & quidem exacta*

*Olympius
Arrianus
Trinitarius
quomodo presens
nitus.*

*Magnus
presbyter
agit contra
Trinitarium
Olympium
ratione.*

ratione. Sedata deinde turba, ob viri istius reuerentiam, surrexit Olympius, & pro more vsus labro siue folio aquae calidae, exiit in alterum, quod & frigidam capiebat è fonte proficientem, qui oritur à medio venerandi altaris adis consecratae D. protomartyri Stephano, quam olim exedificauit Aurelianus, principali tñ dignitatē praelucens. Hinc enim reor eā aquam dignam habitam, quā inuiseret Deus. In hanc quū ille descendisset, dicto ocius ascendit cū eiulatu dicens. Misere mihi, misere mihi, suasq; carnes exscalpens ossa etiamnum in partes deducebat. Omnes proinde, qui circa eū erant, apprehensum inuoluerunt sindone, ac reclinarunt in algescentem & animam exspirantem. Porro illi percunctabatur quid ei accidisset. Respondit Olympius: Virum vixit diuicis vestibus indutum ex aduerso Nero-phori ascendentem ad me, meq; vidente permiscentem tres in aures lupini & dicentē mihi: Ne esto blasphemus. Illi acceptum eum in lecticam, transtulerunt in alterum balneum adiacens Arrianorum Ecclesiae. Illi cum vellent ab eo reuellerē sindonem, carnem totius corporis simul auulserunt. Atq; ita in mortem concedens reddidit spiritum. Vbi ergo in cælum, vt est psal. 72. impij posuerunt os suū, lingua etiā eorū transijt postmodū in terram.

AC

Olympij
caro quo-
modo
deiecta
in balneo

accidisset. Respondit Olympius: Virum vixit diuicis vestibus indutum ex aduerso Nero-phori ascendentem ad me, meq; vidente permiscentem tres in aures lupini & dicentē mihi: Ne esto blasphemus. Illi acceptum eum in lecticam, transtulerunt in alterum balneum adiacens Arrianorum Ecclesiae. Illi cum vellent ab eo reuellerē sindonem, carnem totius corporis simul auulserunt. Atq; ita in mortem concedens reddidit spiritum. Vbi ergo in cælum, vt est psal. 72. impij posuerunt os suū, lingua etiā eorū transijt postmodū in terram.

Ac proinde quintò irrident Sacerdotes offerētes pacē & holocausta, sicut Nicanorē fecisse legimus, de quo 1. Mach. 7. 33. hæc legimus. *Ascendit Nicanor in montē Sion: & exierunt de sacerdotibus populi salutare eū in pace & demonstrare ei holocaustomata, qua offerēbant pro rege & irridens spreuit eos, & pollut: & locutus est superbe, & iurauit cum ira, dicens, nisi traditus fuerit Iudas, & exercitus eius in manus meas: cōtinuò cūm regressus fuero in pace, succendam domum istam (scilicet templum Domini) & exiit cum ira magna; & intrauerunt sacerdotes, & steterunt ante faciem altaris & templi, & flentes dixerunt. Tu domine elegisti domum istam ad inuocandum nomen tuum in ea, ut esset domus orationis & obsecrationis populo tuo; fac vindictam in homine isto, & exercitus eius, & cadat in gladio: memento blasphemias eorum, & ne dederis eis ut permaneant. Quam orationem à Deo exauditam fuisse constat libro 2. Mach. 15. 27. vbi illusor ille Nicanor cum triginta quinque millibus à Iuda Machabæo prostratus occubuit. Cuius tandem lingua in particulas præcisa aui- bus iussu Iudæ Machabæi data: manus autem dementis hominis contra templum antea audacibus minis extenta, tum contra*

5. Irridēt
sacerdo-
tes offerē-
tes pacē
& holo-
causta.

Nicanor
minatur
templo
Domini.

tem-

templum suspensa, pœnas sacrilegio dignas luit. Bone Deus quot sunt iam legitimi Sacerdotes, qui pacem & hostias offerunt, quibus pro pace mala crux parata: pro holocausto ipsimet mactantur? Quot Nicanores & illusores, quot qui pœnas sacrilegij hactenus luerunt à veris & timētibus Deum belli ducibus fusi & prostrati.

Sextò sunt qui illudunt veris prophetis, de quibus 2. Paralyp. cap. 26. 15. *Mittebat Dominus Deus patrum suorum, ad illos per manum nunciorum de nocte consurgens, & quotidie commonens: eo quod parceret populo & habitaculo suo. At illi subsannabant nuncios Dei illudebantq; prophetis, donec ascenderet furor Domini in populum eius, & esset nulla curatio. Adduxit enim super eos regem Chaldeorum & interfecit iuvenes eorum gladio, in domo sanctuarij sui, non est misertus adolescentis, & virginis, & senis, nec decrepiti quidem. Id quod simili sensu, alijs tamen verbis ponitur 3. Esd. 1. 50. Misit Deus patrum ipsorum per angelum suum renocare eos, propter quod parceret illis & tabernaculo suo. Ipsi vero subsannabant in angelis suis: & qua die locutus est Dominus, erant illudentes prophetis eius. Qui usq; ad iracundiam concitatus est super*

super gentem suam propter irreligiositatem suam, & precepit ascendere Reges Chaldeorum. Hi occiderunt iuuenes eorum in gladio in circuitu S. templi eorum, & non pepererunt iuueni, & seni, & virgini & adolescenti: sed omnes trahi sunt in manus ipsorum. Sic 4. Reg. 2. 23. illuditur Elisæus propheta à pueris. Ascendit enim ex Iericho in Bethel, cumq; ascenderet per viam, pueri parui egressi sunt de ciuitate, & illudebant ei dicentes. *Ascende calue, ascende calue, qui cum respexisset, vidit eos, & maledixit eis in nomine Domini; egressiq; sunt duo vrse de saltu, & lacerauerunt ex eis 42. pueros.* Agite optimi parentes, potestne aliquis sacerdotum aut piorum religiosorum tuorum sine subsannatione per plateas vestras sub nouo hoc Euangelio iter agere, quem non miris subsannent conuitijs & contumelijs excipiant? Siccine iam viget D. Pauli auctoritas, cum monet Eph. 6. 4. *Et vos patres nolite ad iracundiam prouocare filios vestros: (multo minus prophetas) sed educate illos in disciplina & correptione Domini.* Quamuis D. Iustinus Martyr & philosophus hanc dilacerationem filiorum ab vrhis factam tribuat malæ parentum educationi, quos Deum in filijs puniuisse asserit,

ferit, cum etiam Deus ne claudum quidem irrideri patiatur 4. Esd. 2. 21. sic Bacchides per viros impios illudit Iudæos 1. Machabeorum 9. 26. sic ex septem pueris Machabeorum fratribus illuditur secundus & tertius 2. Machab. 7. 7. Matth. 27. 31. 41. Marci 5. 40. 15. 20. 31. Luc. 22. 63. 23. 11. 36. Christus irridetur vti prædixerat Matth. 20. 19. Marci 10. 34. Lucæ 18. 32. Sic ipsi Apostoli licet in die pentecostes Spiritus sancti plenitudine repleti fuerunt, non deerant tamen sanctissimorum donorum irrisores. *Stupebant enim omnes, inquit D. Lucas Actor. 2. 12. & mirabantur ad inuicem dicentes. Quidnam vult hoc esse? Alij autem irridentes dicebant, quia musto pleni sunt isti.* Neque minus patiebatur D. Paulus postmodum in numerum Apostolorum ascitus, cum Athenis de resurrectione mortuorum differeret Actor. 17. 32.

Septimo loco sunt qui pia Christianorum studia & maximè eleemosynas in pauperes: & defunctorum non modo priuatas, sed & solennes sepulturas & exequias irrident; neque verò hi attendunt ad dictum Ecclesiastici 7. 35. *Datum brachiorum tuorum & sacrificium sanctificationis offeres Domino, & initia sanctorum; &*
 paupe.

pauperi porrige manum tuam, ut perficiatur
 propiciatio & benedictio tua. Gratia datus in
 conspectu omnis uiuentis, & mortuo non pro-
 hibeas gratiam. Sed iam tantum abest, ut
 pauperi prophetæ porrigant gratiam, ut
 etiam quæ data sunt pauperibus Euange-
 licis, ipsi se suosq; deglubant, & gratiam
 mortuis per preces & exequias piorum, ut
 olim 2. Mach. 12. 42. ipsi penitus prohi-
 beant, & orationes in funebres conciones
 conuertant: non attendentes ad id quod
 ibidem vers. 46. his verbis concluditur.
*Sancta ergo & salubris est cogitatio pro defun-
 ctis exorare ut à peccatis soluantur.* Hæ illu-
 siones ferendæ Catholicis, uti D. Iob &
 Tobiam in similibus pietatis studijs fecif-
 se legimus. Hinc Tob. 2. 15. *Nam sicut
 beato Iob insultabant reges; ita isti parentes
 & cognati eius irridebant vitam eius,* (To-
 biæ scilicet) *dicentes ubi est spes tua, pro qua
 eleemosynas & sepulturas faciebas?* Sic sancti
 alij innumeri noui testamenti, qui per fi-
 dem vicerunt regna, & adepti sunt pro-
 missiones, prius, ut inquit D. Paulus Heb. 8. irrides
 II. 36. ludibria & vincula experti fuerunt *edifican-*
 antequam cælestibus domicilijs excepti *tes ciuita-*
 sunt. Octauò his adde eos qui irident & *tem Ieris-*
 dificantes muros ciuitatis cælestis Ierusa-
 lem, *salem.*

S

lem,

Sanabal-
lat & To-
bias Am-
manites
impediunt
aedifican-
tes.

tem, similitudine sumpta ab his qui 2. Es-
dræ 4. 1. irriferunt eos, qui collapsos & ini-
uria regum Chaldæorum dirutos ciuita-
tis Ierusalem terrenæ muros à fundamen-
tis quasi excitarunt. Talis erat Sanaballat,
talis Tobias Ammanites proximus eius,
qui vers. 4. ait, ædificent, si ascenderit vul-
pes transfiliet murum eorum lapideum.
& dixit Nehemias. *Audi Deus noster, quia
facti sumus despectui: conuerte opprobrium
super caput eorum, & da eos in despectionem
in terra captiuitatis. Ne operias iniquitatem
eorum, & peccatum eorum coram facie tua nō
deleatur: quia irriferunt ædificantes.* Dira
hæc imprecatio, & quidem in irrisores æ-
dificantium muros terrenæ Ierusalē. Quid
ergo statuetur in eos, qui ciuitatis cælestis
Ierusalem ædificationem illudendo inter-
turbant? Vtiq; Deus qui Gal. 6. 7. non ir-
ridetur, & apud quem, vt est Prouer. 3. 32.
*abominatio est omnis illusor, & cum simplici-
bus sermocinatio eius. ibidem ver. 34. illudet
illusores, & mansuetis dabit gratiam. Qui ha-
bitat in caelis, inquit Dauid psalm. 2. 4.
irridebit eos, & Dominus subsannabit eos.*
*Videbunt enim, vt est Sapiēt. 4. 18. finem sa-
pientis & non intelligent quid cogitauerit de
illo Deus, & quare munierit illum Dominus.*
Vide-

Videbunt enim, & contemnent eum: illos autem
 dem Dominus irridebit. Et erunt post hæc de-
 cidentes sine honore, & in contumelia inter
 mortuos in perpetuum: quoniam dirumpet
 illos inflatos sine voce, & commouebit illos à
 fundamentis, & usq; ad supremum desolabun-
 tur: & erunt gementes, & memoria illorum
 peribit. Venient in cogitatione peccatorum
 suorum timidi, & traducunt illos ex aduerso
 iniquitates ipsorum.

Nonò sunt ex eorum numero, qui
 vel sacros Ecclesiæ ritus de nouo institu-
 tos, vel ad pristinum vigorem reuocatos
 illudunt. vt iam in eorum synagogis nul-
 las pene admitti videas laudatissimas & à
 maiorum nostrorum temporibus addu-
 ctas cæremonias, & certorum temporum
 festiuitates. Sic cum tempore Ezechix re-
 gis communi regis & principum decreto
 sacerdotalis dignitas & victima 2. Par. 29.
 ad pristinum splendorem reuocata esset &
 cap. 30. 5. communi eorundem sententia
 de phase & paschate mense 20. sancitum
 fuisset, veredarij & cursores, vt est vers.
 10. pergebant de ciuitate per terram Eph-
 raim & Manasse vsq; ad Zabulon, illis irri-
 dentibus & subsannantibus, & grauius acci-
 dit illis, qui Matth. 22. 7. misit vt inuita-

9. illudunt
 sacros Ec-
 clesiæ ritus.

rent ad nuptias, contumelijs affecti, occisi sunt: qui tandem homicidę & ipsi perierunt domibus illorum succensis.

3. sunt im-
mites, im-
pij, incon-
tinentes,
infructuo-
si, ingrati,
insipientes.

Tertium in hoc capite erat eos esse immites, impios, incontinentes, infructuosos, ingratos, insipientes, quę omnia præter insipientiam D. Paulus 2. Timoth. 3. & D. Iudas paucis verbis breuiter completuntur. D. Paulus quidem sic. *Hoc autem scito, quod in nouissimis diebus instabunt tempora periculosa, & erunt homines seipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemij, parentibus non obedientes, ingrati, scelesti, sine affectione, sine pace, criminatores, incontinentes, & voluptatum amatores magis, quàm Dei: habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem eius abnegantes. Et hos deuota, &c.* D. Iudas verò in sua epistola ver. 4. *Subintroierunt, inquit, quidam impij, Dei nostri gratiam transferentes in luxuriam, &c.* quos v. 12. vocat arbores autumnales, bis mortuas, vt cap. superiori 7. diximus. Insipientiam eorum vide apud Ezechielem cap. 13. 3. 4.

5. 6.

CAPVT